

187

Ministeriet for offentlige Arbejder. København, den 18. Februar 1925.

Journ. Nr. 1316.

I et hertil indkommet Andragende har en Række Lodsejere paa Manø anholdt om Statstilskud i Anledning af, at Afrørdeudbyttet paa deres Marker er blevet forringet for flere Aar som Følge af de i Aaret 1923 indtrufne Stormfloder.

I det foreliggende Andragende anføres det, at 9 Tiendedele af de indenfor Diget paa Manø beliggende dyrkede Arealer blev oversvømmet som Følge af Digebrudet ved Stormfloden den 30. August 1923, og at disse Arealer i lignende Omfang blev oversvømmet af to senere Stormfloder den 16. November og den 20. December s. A. Den sidste af disse Stormfloder indtraf, umiddelbart før den lange Frostperiode i Vinteren 1923—24 tog sin Begyndelse, og som Følge heraf frøs Havvandet paa Markerne, saaledes at det først kunde forsvinde igen om Foraaret, da Frosten ophørte. Disse Forhold har foraarsaget, at Afrøderne i Aaret 1924 har været meget forringede, og Ansøgerne mener derhos, at Markerne paa Grund af de skete Saltvandsoversvømmelser ikke vil give fuld Afrøde i indeværende Aar og maaske end ikke i 1926. Andragerne har i øvrigt anført, at de er ude af Stand til at bære de paagældende Tab, som de efter deres Formening er uden Skyld i.

Som det vil være Finansudvalget bekendt, var der paa Forslag til Lov om Tillægsbevilling for Finansaaret 1923—24 under § 15 B. 83. Som 73, til Udbedring af den ved Stormfloden den 30. August 1923 paa Diget paa Manø skete Skade, opført et Beløb af 15 000 Kr., hvilket Beløb ved et Ændringsforslag forhøjedes til 23 000 Kr., idet de nævnte senere Stormfloder anrettede betydelig Skade paa de af Vandbygningsvæsenet udelukkende for Statens Regning allerede efter Stormfloden i August 1923 paabegyndte Istandsættelsesarbejder.

Den ved Stormfloden den 30. August 1923 skete Skade paa Høstafgrøder blev for Manøs Vedkommende af det af Ministeriet for offentlige Arbejder nedsatte Stormflodsskadeudvalg af 1923 opgjort til i alt 24 321 Kr., og medens Udvalget ikke i Almindelighed kunde anbefale, at der ydedes Tilskud til Imødegaaelse af Tab som Følge af Markskade — Jordens forringede Ydeevne efter Stormfloden —, idet de fleste af de ved Stormfloden oversvømmede Arealer ikke var beskyttet mod Oversvømmelse, og Markskaderne lige saa vel vilde følge af en Vinterstormflod, anbefalede det dog, at der specielt for Manø og et enkelt andet Sted, hvor de oversvømmede Arealer var beskyttet ved Diger, ydedes et passende Tilskud til Imødegaaelse af saadanne Tab. Denne Skade blev for Manøs Vedkommende opgjort til 13 000 Kr. Endelig blev Skaden paa et umiddelbart indenfor Digebrudet beliggende Areal som Følge af, at det ved Havvandets Indstrømning var blevet overdækket med et betydeligt Sandlag, opgjort til 1 000 Kr. Den samlede Skade blev saaledes fastsat til 38 321 Kr., og af dette Beløb har Statskassen som Tilskud af det ved Lov om Tillægsbevilling for Finansaaret 1923—24 under § 15 B. 86. Som 77 bevilgede Beløb udredet Halvdelen eller 19 160 Kr. 50 Ø. Hertil kommer yderligere et Beløb af 6 000 Kr., der er udredet af Statskassen for Manøs Vedkommende som Hjælp til Imødegaaelse af det Tab, som hidrørte fra, at Ejendommenes normale Drift blev afbrudt som Følge af det tidlige Tidspunkt, paa hvilket den første Stormflod indtraadte, hvilket Tab man, under Hensyn til Øens afsides Beliggenhed med deraf følgende forøgede Omkostninger bl. a. ved Indkøb af Erstatningsfoder, mente særligt at maatte tage Hensyn til.

I en over Sagen af oftnævnte Udvalg afgiven Erklæring har dette udtalt som sin Formening, at der ved Fastsættelsen af de nævnte Beløb er taget alt rimeligt Hensyn til de ved den første Stormflod skete Skader, men at det paa den anden Side maa erkendes, at den Omstændighed, at det ikke lykkedes at faa det ved denne Stormflod sprængte Dige istandsat, inden de senere Stormfloder indtraadte, og at de kultiverede Arealer derfor paa ny oversvømmedes, i nogen Grad kan have forøget Markskadens Omfang, idet disse Jorder ved de gentagne og langvarige Oversvømmelser af Havvandet har optaget betydelige Mængder af Salt. I Betragtning af Jordernes lave Beliggenhed og deraf følgende daarlige Afvandingsforhold mener Udvalget, at der derhos maa antages at ville medgaa forholdsvis lang Tid, inden dette Salt atter er udvasket af Regnvandet, saaledes at Jorderne opnaar deres fulde Ydeevne.